

KARTA PRZEDMIOTU

1. Informacje wstępne

Nazwa przedmiotu	Psychologia środowiskowa i ekologiczna
Wydział	Wydział Psychologii, Pedagogiki i Nauk Humanistycznych
Kierunek	Psychologia
Specjalność/Ścieżka specjalizacyjna	—
Poziom PRK	7 PRK
Poziom kształcenia	jednolite studia magisterskie
Forma studiów	studia stacjonarne
Grupa zajęć	—
Liczba punktów ECTS	2
Rodzaj przedmiotu	obowiązkowy
Liczba godzin ogółem	15 godz.
Cykl dydaktyczny	2022/2023 zimowy
Semestr studiów	6
Rok studiów	3
Profil kształcenia	ogólnoakademicki
Rok realizacji	2024/2025
Język wykładowy	polski
Osoba odpowiedzialna za przedmiot	dr Małgorzata Wysocka-Pleczyk (e-mail: mwysocka-pleczyk@uafm.edu.pl)

Semestr, liczba punktów ECTS, rodzaj zajęć, liczba godzin w planie studiów

Semestr	Wykład
6	15 godz. 2 ECTS

2. Cele przedmiotu

C1	Zapoznanie studentów z psychologiczną problematyką funkcjonowania człowieka w jego środowisku fizycznym i społecznym z perspektywy mikro i makrospołecznej
----	--

3. Wymagania wstępne

Brak

4. Opis efektów uczenia się

W1	Wiedza: Zna różne nurty oraz podstawowe teorie w psychologii środowiskowej. Swobodnie porusza się w siatce pojęć tworzonej w różnych dyscyplinach zajmujących się relacjami człowiek-środowisko. Integruje wiedzę o zachowaniach człowieka w środowisku	EUK7_W1
W2	Wiedza: Poznaje zasady funkcjonowania w środowisku lokalnym, walory samorządności oraz warunki organizowania się społeczeństwa obywatelskiego.	EUK7_W6
U1	Umiejętności: Potrafi komunikować się z przedstawicielami różnych zawodów zajmujących się kształtowaniem środowiska	EUK7_U1
U2	Umiejętności: Stosuje wiedzę o relacjach między środowiskiem a zachowaniami ludzi do rozumienia procesów zachodzących we współczesnych miastach i innych środowiskach funkcjonowania człowieka	EUK7_U7
K1	Kompetencje społeczne: wspiera działania na rzecz poprawy jakości życia człowieka w różnych środowiskach, a także wspiera działania na rzecz zachowania środowiska naturalnego oraz zrównoważonego rozwoju. Jest tolerancyjny wobec różnych nurtów teoretycznych w badaniach środowiskowych	EUK7_KS1, EUK7_KS5

5. Treści programowe

Wykład (15 godz.)

Kod	Tematyka zajęć (nr semestru: 6)
Wykl1	Wykład wprowadza w szeroką dziedzinę, której przedmiotem jest funkcjonowanie człowieka w jego środowisku fizycznym (naturalnym i sztucznym) oraz społecznym. Wykłady obejmą m.in. następujące zagadnienia: (1) Psychologia środowiskowa jako nauka interdyscyplinarna. Przegląd problematyki. Rys historyczny badań nad człowiekiem w środowisku. Podstawowe pojęcia (holizm, environmentalizm, system i ekosystem, poziom analizy, trafność ekologiczna, zrównoważony rozwój, inżynieria społeczna, partycypacja, społeczność lokalna, społeczeństwo obywatelskie). Podstawowe teorie (teoria percepcji Gibsona, Lewin - teoria pola, teoria zmiany, dynamika grup; psychologia ekologiczna Rogera Barkera; teoria systemów ekologicznych Bronfenbrennera) (2) Orientacja w środowisku i mapy poznawcze. Teorie miejsca. (3) Prywatność. Teorie prywatności (teoria Altmana). Przestrzeń osobista i jej rodzaje (teoria Halla). Przestrzeń do społeczna i od społeczna (R. Sommer). Kontrola nad poziomem prywatności. Zagrożenia prywatności. (4) Zachowania terytorialne ludzi (przestrzeń prywatna i publiczna, wpływ zagęszczenia na zachowania ludzi), przywiązanie do miejsca i tożsamość lokalna. (5) Wybrane zjawiska w funkcjonowaniu miasta – gettyzacja, gentryfikacja, urbanizacja (suburbanizacja, urban sprawl) (6) Psychologia społeczności, problemy praworządności i budowa społeczeństwa obywatelskiego (7) Związek między kształtem przestrzeni publicznej a aktywnością społeczną mieszkańców

6. Metody dydaktyczne

Wykład	
	Wykład konwersatoryjny, objaśnienie, rozmowa kierowana
M6	Dyskusja
M20	Wykłady

7. Nakład pracy studenta

Forma aktywności studenta	Obciążenie studenta
Wykład	15 godz.
W tym metodą e-learning:	0 godz.

Praca własna studenta	
	35 godz.

Całkowite obciążenia	
Sumaryczna liczba godzin dla przedmiotu wynikająca z całego nakładu pracy studenta	50 godz.
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	2 ECTS

8. Kryteria oceny

Warunki zaliczenia przedmiotu:

Obowiązkowa obecność na wykładach.

Kolokwium pisemne - test wyboru oraz pytania półotwarte i otwarte

Wykłady (Egzamin końcowy / Zaliczenie końcowe)	
Na ocenę 5:	min. 91% poprawnych odpowiedzi
Na ocenę 4,5:	min. 81% poprawnych odpowiedzi
Na ocenę 4:	min. 71% poprawnych odpowiedzi
Na ocenę 3,5:	min. 61% poprawnych odpowiedzi
Na ocenę 3:	min. 51% poprawnych odpowiedzi

9. Literatura

Literatura podstawowa

- Bańka A. (2018) Psychologia środowiskowa jakości życia i innowacji społecznych, Poznań-Katowice: SPiA, [Rozdz.1.]
- Bańka, A. (1991). Ekologiczny paradygmat psychiki jako wyraz sprzeciwu wobec manipulacji w psychologii. Materiały sesji naukowej „Ochrona środowiska w refleksji humanistycznej”.
- Bańka A. (2002) Psycholog w środowisku kreowanym przez człowieka, [w:] J.Brzeziński, H.Sęk (red.) Psychologia w obliczu zachodzących przemian społeczno-kulturowych, Kolokwia psychologiczne, T.10, s.95-116
- Eliasz A. (1993) Psychologia ekologiczna, [w:] J.Strleau (red.), Psychologia. Podręcznik akademicki, T.3
- Klawiter A. (2012) Co ze mną zrobisz, kiedy mnie zobaczysz?: percepcja jako wyszukiwanie ofert (affordances) w otoczeniu, Avant: pismo awangardy filozoficzno-naukowej, [3], 2, s. 11-16
- Kowalik, S. . (2018). Co to znaczy, że psychologia jest nauką społeczną? Próba odpowiedzi na pytanie poprzez psychologiczną analizę migracji arabskiej do Europy. Człowiek I Społeczeństwo, 45, 19–46.
<https://doi.org/10.14746/cis.2018.45.2>

Literatura uzupełniająca

- Bańka A. (2011) Przywiązanie do miejsca i jego znaczenie w kontekście współczesnych zagrożeń cywilizacyjnych. W Bańka A. (red.) Zachowanie Środowisko Architektura, nr 5 „Symbole, przemiany oraz wizje przestrzeni życia” Poznań 2011, SPiA, s. 7–14
- Bell P.A., Greene Th.C., Fisher J.D., Baum A. (2004) Psychologia środowiskowa. Gdańsk: GWP
- Bańka A. (2004) Społeczna psychologia środowiskowa, Seria Wykłady z Psychologii, t.9, Warszawa: Wyd. Nauk. SCHOLAR
- Dotov D.G., Nie L., de Wit M.M. (2012) Zrozumieć afordancje : przegląd badań nad główną tezą Jamesa J. Gibsona, Avant: pismo awangardy filozoficzno-naukowej, [3], 2, s. 28-39
- Formański J. (2004) Psychologia środowiskowa. Warszawa: PZWL
- Hauziński A. (2010) Ewolucja pojęcia mapy poznawczej w psychologii. Czasopismo Psychologiczne 16, Nr 2, 275–288
- Lewicka M., Bańka A. (2008). Psychologia środowiskowa. W: D. Doliński, J. Strelau (red.), Psychologia. Podręcznik akademicki. Gdańsk: GWP
- Lewicka, M. (2012). Psychologia miejsca. Warszawa: Wyd. Naukowe SCHOLAR
- Stokols D. (1998) Paradoks psychologii środowiskowej. Czasopismo Psychologiczne Tom 4, Nr 3-4, 163-185

10. Informacja o osobach prowadzących zajęcia

Osoby prowadzące zajęcia

dr Małgorzata Wysocka-Pleczyk (e-mail: mwysocka-pleczyk@uafm.edu.pl)